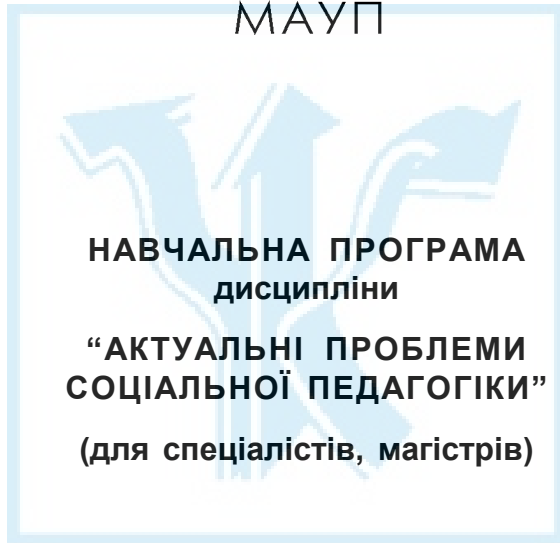

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

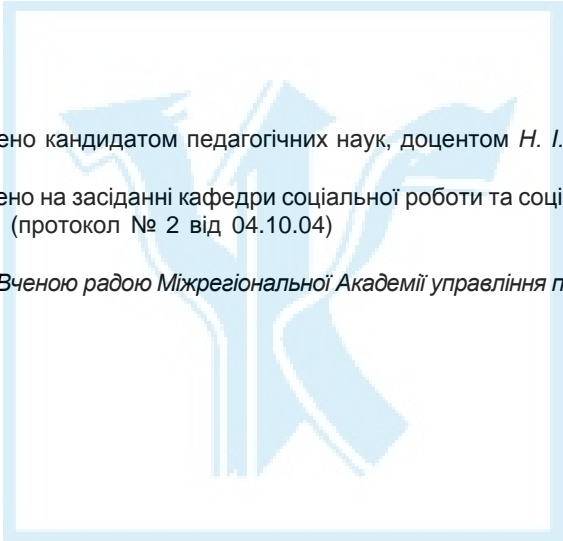
**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни**

**“АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ”**

(для спеціалістів, магістрів)

МАУП

Київ 2004

Підготовлено кандидатом педагогічних наук, доцентом *Н. І. Головко*

Затверджено на засіданні кафедри соціальної роботи та соціальної педагогіки (протокол № 2 від 04.10.04)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Головко Н. І. Навчальна програма дисципліни “Актуальні проблеми соціальної педагогіки” (для спеціалістів, магістрів). — К.: МАУП, 2004. —20 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, навчально-тематичний план, програмний матеріал до вивчення дисципліни “Актуальні проблеми соціальної педагогіки”, теми контрольних робіт, питання до іспиту, список рекомендованої літератури.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Процеси, які відбуваються в сучасному суспільстві, загострили інтерес до особистісного розвитку людини. Суспільство характеризується “відкритістю”, багатофакторністю й різноспрямованістю впливів на молоде покоління: як збільшення можливостей для розвитку людини, так і певний негативний вплив. Це потребує розробки наукових основ соціалізації і виховання дітей і молоді, соціальної корекції, зокрема молодіжної й освітньої політики.

Відродження соціальної педагогіки об’єктивно відображає цю потребу часу.

Соціальна педагогіка як наука розкриває вплив на педагогічний процес конкретних соціокультурних умов, які виконують роль посередника між соціальним середовищем і окремими галузями педагогічного знання, тісно пов’язана з цивілізацією розвитку суспільства і становленням соціально-громадських відносин.

Навчальна дисципліна “Актуальні проблеми соціальної педагогіки” розглядає особистість як фокус системи соціально-педагогічного впливу, як початковий і кінцевий пункт багатогранного процесу соціалізації.

Завдання курсу — ознайомити студентів з питанням пошуку методів і засобів попередження проблем, виявлення і обґрунтування шляхів усунення причин, що їх породжують, забезпечення профілактики різних негативних явищ, відхилень у поведінці дітей, підлітків і молоді.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
вивчення дисципліни

“АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ”

№ пор.	Назва теми
1	Проблеми становлення соціальної педагогіки в сучасному суспільстві
2	Проблема соціалізації як соціально-педагогічного явища
3	Виникнення та проблеми становлення соціально-педагогічної практики
4	Принципи та методи соціально-педагогічної діяльності
5	Соціальна педагогіка як сфера практичної діяльності
6	Сім'я як провідний фактор соціалізації особистості
7	Соціально-педагогічна робота з молоддю
8	Девіантна поведінка дітей і молоді як форма соціальної дезадаптації Вплив факторів соціально-педагогічної системи на процес соціального становлення особистості
9	Соціально-педагогічна робота з молоддю
10	Актуальні проблеми практики соціально-педагогічної діяльності
11	Проблема ефективності в соціально-педагогічній діяльності

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ
до вивчення дисципліни

“АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ”

Тема 1. Проблеми становлення соціальної педагогіки в сучасному суспільстві

Загальні підходи до постановки проблеми. Термін “соціальне” та його загальна характеристика. Особливості взаємодії особистості в соціумі.

Провідні напрями соціальної політики в Україні. Зміни та новоутворення в соціальній структурі суспільства. Роль соціального педагога у розв'язанні соціальних проблем суспільства.

Поняття актуальних питань соціальної педагогіки. Вивчення соціально-педагогічних проблем — предмет соціальної педагогіки. Взаємообумовленість соціальної роботи, соціальної педагогіки та соціального середовища.

Основні категорії соціальної педагогіки: соціалізація, соціальне виховання, соціальне середовище, соціальна адаптація, соціальна реабілітація, соціальна профілактика, соціальна допомога тощо. Вирішення соціальних проблем становлення людини в кризовому суспільстві. Постановка мети, завдань, формування принципів соціальної педагогіки на сучасному етапі розвитку суспільства.

Література [11; 14; 19; 35; 44]

Тема 2. Проблема соціалізації як соціально-педагогічного явища

Людина як об'єкт і суб'єкт соціалізації. Природно-культурні, соціально-культурні та соціально-психологічні завдання людини у процесі соціалізації. Самоусвідомлення, самовизначення, самореалізація та самоствердження особистості.

Засоби соціалізації. Складові соціалізації. Загальна характеристика основних етапів і фаз соціалізації.

Література [11; 14; 19; 35; 44]

Тема 3. Виникнення та проблеми становлення соціально-педагогічної практики

Культурно-історичні передумови зародження благодійництва у Київській Русі.

Традиції соціальної підтримки за часів козацтва. Соціально-благодійна діяльність українських братств. Сільська громада як осередок соціального захисту нужденних.

Особливості соціальної підтримки населення в Україні наприкінці XIX — на початку XX ст. Соціальне значення діяльності Товариства Червоного Хреста.

Соціально-педагогічна діяльність у 20–30-ті роки XX ст. Досвід ресоціалізації неповнолітніх у педагогічній діяльності А. С. Макаренка, С. М. Ріверса, Н. М. Шульмана. Соціально-педагогічна діяльність С. Т. Шацького.

Особливості та проблеми соціально-педагогічної діяльності у 60–80-х роках XX ст.

Література [7; 8; 14]

Тема 4. Принципи та методи соціально-педагогічної діяльності

Особливості принципів соціально-педагогічної діяльності. Характеристика групи психологічних принципів. Роль організаційних принципів у соціально-педагогічній діяльності.

Основні функції соціально-педагогічної діяльності, особливості їх реалізації в роботі соціального педагога. Основні види соціально-педагогічної діяльності: психолого-педагогічна, правоохоронна, культурно-дозвільна.

Особливості методів соціальної педагогіки. Характеристика педагогічних, психологічних, соціологічних методів, які використовуються в соціально-педагогічній діяльності.

Література [2; 7; 8; 11; 12; 16; 22; 27; 32; 34; 45]

Тема 5. Соціальна педагогіка як сфера практичної діяльності

Соціально-педагогічна діяльність з дітьми, які залишилися без батьківського піклування. Поняття сирітства. Форми опіки дітей в Україні: усиновлення, опіка, піклування, прийомна сім'я, дитячі будинки сімейного типу. Особливості соціалізації дітей у закладах інтернатного типу. Соціальне сирітство.

Особливості соціальної підтримки дітей і молоді з обмеженими функціональними можливостями. Поняття інвалідності. Типологія інвалідності. Причини відхилень у здоров'ї. Характеристика підходів до вирішення проблем людей з обмеженими функціональними можливостями. Правила реабілітації дітей з обмеженою дієздатністю. Зміст соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю з обмеженими функціональними можливостями.

Соціально-педагогічна робота з молоддю. Особливості молодіжної субкультури. Типові проблеми сучасної молоді. Провідні напрями державної молодіжної політики в Україні та шляхи її реалізації.

Література [1; 4; 5; 8; 10; 12; 13; 18; 29; 32; 38; 45]

Тема 6. Сім'я як провідний фактор соціалізації особистості

Проблема відповідального батьківства. Соціально-демографічні показники проблем сучасної сім'ї. Поняття дисфункціональної сім'ї. Основні проблеми і ролі в дисфункціональних сім'ях. Забезпечення умов підвищення ролі сім'ї у соціальному становленні дитини. Дитяча занедбаність. Насильство в сім'ї. Види насильства: психологічне, фізичне. Подолання насильства в сім'ях як актуальна проблема соціально-педагогічної діяльності. Соціально-правовий захист дітей і жінок від домашнього насильства. Попередження позбавлення прав батьків на виховання дітей. Методи роботи соціального педагога із кризовою сім'єю. Принципи та умови вирішення проблем жінок, які стали жертвами складних умов життя. Види звертань жінок до служб соціальної роботи. Практика роботи центрів із жінками, які зазнали насильства. Форми і методи соціального патронажу над дисфункціональними сім'ями. Практика діяльності служб у справах неповнолітніх. Діяльність служб соціальної роботи з молодими сім'ями. Методи соціально-педагогічної та соціально-реабілітаційної діяльності з дисфункціональними сім'ями. Розвиток напрямів реабілітаційних програм у кризових центрах соціальної допомоги, притулках-сховищах для жінок і дітей — жертв насильства. Досвід роботи соціальних служб і спеціалізованих центрів з роботи із сім'єю та дітьми. Проблеми розбудови мережі фостерних сімей, будинків сімейного типу в Україні.

Література [4; 5; 9; 13; 16; 21; 22; 25; 27; 36; 45]

Тема 7. Соціально-педагогічна робота з молоддю

Проблеми дезадаптації сучасної молоді. Види і тенденції розвитку негативних явищ серед молоді. Особливості молодіжної субкультури. Просоціальні, асоціальні, антисоціальні форми вираження особистості в молодіжному середовищі. Актуальні проблеми соціальної роботи з дезадаптованою молоддю. Розвиток превентивного підходу в соціально-педагогічній діяльності. Принципи реалізації конституційних гарантій молоді та соціально-правові основи роботи як умова запобігання негативним явищам. Слабкість зако-

нодавчо-нормативної бази державної молодіжної політики з проблемами запобігання негативним явищами. Перспективна мета і завдання соціально-педагогічної діяльності щодо проблем запобігання криміналізації, вживання наркотиків, проституції, ВІЛ/СНІДу, інших соціальних хвороб у молодіжному середовищі. Превентивно-реабілітаційні методи в сучасній соціальній і соціально-педагогічній діяльності. Роль молодіжних недержавних організацій у програмах попередження негативних явищ. Особливості роботи соціального педагога в основних сферах життєдіяльності молоді. Сутність організації змістовного дозвілля, залучення до сучасних видів трудової діяльності та спорту.

Література [2; 6; 8; 12; 14; 17; 20; 24; 30; 31; 36; 40]

Тема 8. Девіантна поведінка дітей і молоді як форма соціальної дезадаптації

Поняття девіантної поведінки. Теорії девіації. Види девіантної поведінки. Фактори ризику девіантної поведінки дітей та молоді. Характеристика програм попередження негативних явищ у молодіжному середовищі. Стадії формування залежності від наркотичних і психотропних речовин. Форми та методи роботи соціального педагога з дітьми та молоддю, схильними до девіантної поведінки.

Формування здорового способу життя молоді як напрям соціально-педагогічної роботи.

Мотиви та стадії суїцидальної поведінки неповнолітніх, шляхи їх попередження.

Види педагогічної профілактики девіантної поведінки підлітків. Види первинної профілактики для молодшого шкільного віку. Види первинної профілактики для підліткового віку. Види первинної профілактики для старшокласників. Основні завдання вторинної профілактики. Методи психолого-педагогічної профілактики. Завдання третинної профілактики. Планування роботи з підлітками. Модель комплексної системи педагогічної профілактики адекватної поведінки учнів. Діагностико-корекційне забезпечення системи педагогічної профілактики.

Література [2; 6; 8; 12; 17; 20; 26; 30; 37; 39]

Тема 9. Вплив факторів соціально-педагогічної системи на процес соціального становлення особистості

Вплив факторів соціально-педагогічної системи на процес соціального становлення особистості. Залучення суб'єкта до суспільства. Відкрита соціально-педагогічна система. Функції соціальних служб для молоді у соціально-педагогічній системі. Головні завдання соціальних служб для молоді. Закони “Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні” і “Про організаційні служби у справах неповнолітніх та спеціальні установи для неповнолітніх”.

Види діяльності у процесі розвитку особистості. Мета соціально-педагогічного впливу. Функції соціально-педагогічної системи.

Література [7; 18; 35; 40]

Тема 10. Актуальні проблеми практики соціально-педагогічної діяльності

Проблема реалізації нових підходів соціально-педагогічної діяльності у відкритому соціальному просторі. Співвідношення досягнень провідних та інноваційних соціальних технологій. Проблеми впровадження інноваційних технологій. Принципи поєднання традиційних та інноваційних технологій в соціально-педагогічній діяльності. Розробка нових принципів практичної діяльності у відкритому суспільстві: толерантність, конфіденційність, анонімність. Принцип доступності в роботі соціального педагога. Проблеми взаємовпливів культури та субкультур на характер індивідуальних, групових і масових форм соціально-педагогічної діяльності. Розвиток волонтерського руху, недержавних і релігійних організацій на підтримку вирішення актуальних питань соціально-педагогічної діяльності. Проблема ресурсного забезпечення актуальних напрямів практики соціально-педагогічної діяльності.

Література [2; 6; 8; 12; 17; 20; 26; 30; 37; 39]

Тема 11. Проблема ефективності в соціально-педагогічній діяльності

Методологічні проблеми досягнення ефективності соціально-педагогічної роботи з різними групами клієнтів. Умови забезпечення ефективності системи соціальної роботи в період трансформації організаційної розбудови та нових принципів взаємодії служб соціально-педагогічної роботи. Критерії досягнення ефективності в кількісних та якісних показниках. Комплексний підхід в застосуванні інноваційних методів соціальної роботи. Міжнародний досвід досягнення ефективності соціально-педагогічної роботи. Основи етичної комунікації в професійній діяльності соціального педагога.

Етичні засоби вирішення конфліктів у соціально-педагогічній діяльності. Професійно-етичний кодекс як підґрунтя поведінки соціального педагога. Особливості етикету соціального педагога. “Телефон довіри” як форма дистанційної соціально-педагогічної допомоги. Специфіка соціально-педагогічної роботи з обдарованими дітьми та молоддю.

Технології визначення ефективності соціально-педагогічної роботи. Рекламно-інформаційні технології в діяльності соціального педагога. Технології соціальної терапії в діяльності соціального педагога.

Література [1; 7; 9; 11; 12; 14; 28; 34; 45]

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Робота соціального педагога у вимірах соціальної політики.
2. Проблеми становлення соціально-педагогічної діяльності в період розбудови демократичного суспільства.
3. Роль міжнародних стандартів у вдосконаленні соціально-педагогічної діяльності.
4. Проблеми становлення правових засад соціально-педагогічної діяльності в Україні.
5. Суперечності наукових парадигм і практики соціальної роботи.
6. Роль ООН у формуванні політики соціальної роботи в Україні.

7. Актуальні питання соціально-педагогічної діяльності щодо захисту конституційних прав клієнтів.
8. Проблеми роботи соціальних педагогів різних типів суспільств: порівняльний аналіз.
9. Проблеми розвитку системи соціально-педагогічної діяльності в Україні.
10. Розвиток принципів соціально-педагогічної роботи з теорій наукових шкіл.
11. Проблеми взаємодії служб соціально-педагогічної діяльності.
12. Сутність модерністського підходу в соціально-педагогічній діяльності.
13. Становлення національної моделі роботи соціального педагога.
14. Традиції допомоги та взаємодопомоги в українському суспільстві.
15. Національні традиції обцинної допомоги.
16. Відродження філософії братств у кризові періоди розвитку України.
17. Проблема дотримання принципу толерантності у роботі соціального педагога.
18. Правові гарантії дотримання принципу конфіденційності та анонімності.
19. Проблема становлення волонтерського руху.
20. Роль релігійних конфесій і благочинних організацій в соціально-педагогічній діяльності.
21. Досвід роботи центрів із жінками, які зазнали насильства.
22. Проблеми розвитку концепції відповідального батьківства.
23. Проблеми становлення практики будинків сімейного типу в Україні.
24. Актуальні проблеми соціально-педагогічної роботи з дезадаптованою молоддю.
25. Превентивно-реабілітаційні методи в сучасній соціально-педагогічній діяльності.
26. Актуальні питання превентивної практики соціально-педагогічної діяльності із проблем ВІЛ/СНІДу, інших соціальних хвороб.

27. Проблеми впровадження превентивних і реабілітаційних програм в Україні.
28. Проблема методів соціально-педагогічної діяльності з людьми, що повернулися з місць позбавлення волі.
29. Соціальна вулична робота як метод соціально-педагогічної діяльності.
30. Практика підготовки соціальних педагогів за кордоном.

ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

1. Особливості методики соціально-педагогічної діяльності з різними верствами населення.
2. Сутність технологій соціально-педагогічної діяльності.
3. Форми технологій соціально-педагогічної діяльності.
4. Види технологій соціально-педагогічної діяльності.
5. Аспекти підвищення технологічного рівня соціально-педагогічної діяльності.
6. Етапи соціально-педагогічних технологій.
7. Особливості і характеристики соціально-педагогічної діяльності.
8. Характеристика змісту технологізації соціального процесу.
9. Організаційні форми соціально-педагогічної роботи, їх характеристики.
10. Ознаки організаційних форм технологій соціально-педагогічної діяльності.
11. Технології побудови проекту організаційної форми.
12. Особливості принципів соціально-педагогічної діяльності.
13. Характеристика групи психологічних принципів.
14. Роль організаційних принципів у соціально-педагогічній діяльності.
15. Культурно-історичні передумови зародження благодійництва в Київській Русі.
16. Традиції соціальної підтримки за часів козацтва.
17. Соціально-благодійна діяльність українських братств.
18. Сільська громада як осередок соціального захисту нужденних.
19. Особливості соціальної підтримки населення в Україні наприкінці XIX — на початку XX ст.

20. Соціальне значення діяльності Товариства Червоного Хреста.
21. Соціально-педагогічна діяльність у 20–30-ті роки ХХ ст.
22. Досвід ресоціалізації неповнолітніх у педагогічній діяльності А. С. Макаренка, С. М. Ріверса, Н. М. Шульмана.
23. Соціально-педагогічна діяльність С. Т. Шацького.
24. Особливості та проблеми соціально-педагогічної діяльності в 60–80-х роках ХХ ст.
25. Соціально-педагогічна діяльність з дітьми, які залишились без батьківського піклування.
26. Поняття сирітства. Форми опіки дітей в Україні: усиновлення, опіка, піклування, прийомна сім'я, дитячі будинки сімейного типу.
27. Особливості соціалізації дітей в закладах інтернатного типу. Соціальне сирітство.
28. Особливості соціальної підтримки дітей і молоді з обмеженими функціональними можливостями.
29. Поняття інвалідності. Типологія інвалідності.
30. Причини відхилень у здоров'ї. Характеристика підходів до вирішення проблем людей з обмеженими функціональними можливостями.
31. Правила реабілітації дітей з обмеженою дієздатністю.
32. Зміст соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю з обмеженими функціональними можливостями.
33. Соціально-педагогічна робота з молоддю.
34. Особливості молодіжної субкультури.
35. Типові проблеми сучасної молоді.
36. Роль міжнародних стандартів у вдосконаленні соціальної роботи.
37. Соціально-демографічні показники проблем сучасної сім'ї. Поняття дисфункціональної сім'ї.
38. Основні проблеми і ролі в дисфункціональних сім'ях.
39. Забезпечення умов підвищення ролі сім'ї у соціальному становленні дитини.
40. Насильство в сім'ї. Види насильства: психологічне, фізичне.
41. Подолання насильства в сім'ях як актуальна проблема соціально-педагогічної діяльності.

42. Соціально-правовий захист дітей і жінок від домашнього насильства.
43. Методи роботи соціального педагога із сім'єю, в якій виникли конфлікти.
44. Практика роботи центрів із жінками, які зазнали насильства.
45. Форми і методи соціального патронажу над дисфункціональними сім'ями.
46. Практика діяльності служб у справах неповнолітніх.
47. Діяльність служб соціальної роботи з молодими сім'ями.
48. Методи соціально-педагогічної та соціально-реабілітаційної діяльності з дисфункціональними сім'ями.
49. Розвиток напрямів реабілітаційних програм у кризових центрах соціальної допомоги, притулках-сховищах для жінок і дітей — жертв насильства.
50. Досвід соціальних служб і спеціалізованих центрів з роботи із сім'єю та дітьми.
51. Превентивно-реабілітаційні методи в сучасній соціальній та соціально-педагогічній діяльності.
52. Роль молодіжних недержавних організацій у програмах попередження негативних явищ.
53. Особливості роботи соціального педагога в основних сферах життєдіяльності молоді.
54. Сутність організації змістовного дозвілля, залучення до сучасних видів трудової діяльності, видів спорту.
55. Поняття девіантної поведінки.
56. Теорії девіації. Види девіантної поведінки.
57. Фактори ризику девіантної поведінки дітей і молоді.
58. Характеристика програм попередження негативних явищ у молодіжному середовищі.
59. Стадії формування залежності від наркотичних і психотропних речовин.
60. Форми та методи роботи соціального педагога з дітьми та молоддю, схильними до девіантної поведінки.
61. Формування здорового способу життя молоді як напрям соціально-педагогічної роботи.
62. Психологічні умови розвитку принципу активізації в соціально-педагогічній роботі.

63. Метод “рівний — рівному” в соціально-педагогічній роботі.
64. Визначні періоди становлення науки і практики соціально-педагогічної діяльності.
65. Принципи та методи наукового обґрунтування соціально-педагогічної діяльності.
66. Проблема реалізації нових підходів соціально-педагогічної діяльності у відкритому соціальному просторі.
67. Досягнення співвідношення провідних та інноваційних соціальних технологій.
68. Проблеми впровадження інноваційних технологій.
69. Принципи поєднання традиційних та інноваційних технологій в соціально-педагогічній діяльності.
70. Розробка нових принципів практичної діяльності у відкритому суспільстві: толерантність, конфіденційність, анонімність.
71. Принцип доступності в роботі соціального педагога.
72. Проблеми взаємовпливів культури та субкультур на характер індивідуальних, групових і масових форм соціально-педагогічної діяльності.
73. Розвиток волонтерського руху, недержавних і релігійних організацій на підтримку вирішення актуальних питань соціально-педагогічної діяльності.
74. Проблема ресурсного забезпечення актуальних напрямів практики соціально-педагогічної діяльності.
75. Молодіжний рух в Україні як дієва соціальна система.
76. Організація молодіжного руху.
77. Особливості “неформального” молодіжного руху в умовах трансформації суспільства.
78. Державна молодіжна політика в сімейно-побутовій сфері.
79. Соціальні проблеми духовного розвитку молоді та її громадянська позиція.
80. Основні напрями діяльності соціального педагога в дитячих і молодіжних організаціях.
81. Діяльність соціального педагога з вихованцями: групові та масові форми виховної роботи.
82. Основи етичної комунікації в професійній діяльності соціального педагога.

83. Етичні засоби вирішення конфліктів у соціально-педагогічній діяльності.
84. Професійно-етичний кодекс як підґрунтя поведінки соціального педагога.
85. Особливості етикету соціального педагога.
86. “Телефон довіри” як форма дистанційної соціально-педагогічної допомоги.
87. Специфіка соціально-педагогічної роботи з обдарованими дітьми та молоддю.
88. Технології визначення ефективності соціально-педагогічної роботи.
89. Рекламно-інформаційні технології в діяльності соціального педагога.
90. Технології соціальної терапії в діяльності соціального педагога.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Абрамов Г. С.* Практикум по психологическому консультированию. — Екатеринбург, 1995.
2. *Актуальні аспекти соціальної роботи з девіантною молоддю: Метод. посіб.* — Донецьк, 1996. — 112 с.
3. *Антонов В. В.* Социология семьи. — М., 1996.
4. *Антонов А. И., Борисов А. П.* Кризис семьи и пути его преодоления. — М., 1990.
5. *Алемаксин М. А.* Предупреждение педагогической запущенности и правонарушений школьников. — М.: Просвещение, 1980.
6. *Андреев В. И.* Педагогика творческого саморазвития: Инновационный курс 1. — Казань: Изд-во Казанского ун-та, 1996. — 568 с.
7. *Бондаренко О. Ф.* Психологічна допомога особистості. — Х., 1996.
8. *Бреева Е. Б.* Программа социальной работы с многодетными семьями. — М., 1992. —(Сер. “Практика социальной работы”).
9. *Бурлачук Л. Ф., Грabsкая И. А., Качарян А. И.* Основы психотерапии. — К., 1999.

10. *Василькова Ю. В., Василькова Т. А.* Социальная педагогика: Курс лекций для студ. пед. вузов и колледжей. — М.: Изд. центр “Академия”, 1999. — 440 с.
11. *Василькова Ю. В.* Методика и опыт работы социального педагога. — М., 2001. — 157 с.
12. *Виховання в сім'ї дітей з особливими потребами / Упор. І. Б. Іванова.* — К.: УДЦ ССМ, 1998. — 83 с.
13. *Введение в соціальну роботу: Навч. посіб.* — К., 2001. — 288 с.
14. *Галузинський В. М., Євтух М. Б.* Педагогіка: теорія та історія: Навч. посіб. — К., 1995.
15. *Гурко Т. А.* Программа социальной работы с неполными семьями. — М., 1992. — (Сер. “Практика социальной работы”).
16. *Групповая психотерапия / Под ред. Б. Д. Карвасарского* — М.: Оникс, 1994.
17. *Діяльність центрів ССМ України: сучасний стан і перспективи розвитку.* — К.: ТОВ “Академпрес”, 1999.
18. *Доэл М., Шалдоу С.* Практика социальной работы. — М., 1995.
19. *Дробот Л. С., Антонова-Турченко О. Г.* Корекційна робота з важковиховуваними дітьми та підлітками. — К.: Довіра і надія, 1996.
20. *Дружинин В.* Психология семьи. — М., 1996.
21. *Дементьева И. Ф.* Первые годы брака. Проблемы становления молодой семьи. — М.: Наука, 1991.
22. *Діяльність центрів соціальних служб для молоді України: сучасний стан і перспективи розвитку.* — К., 1999.
23. *Журавлев В. И.* Основы педагогической конфликтологии. — М., 1993.
24. *Игры — обучение, тренинг, досуг: В 4 кн. / Под ред. В. В. Петрусинского.* — М.: Новая шк., 1994.
25. *Казаков А. П.* Экономические и психологические проблемы семьи. — М., 1989.
26. *Каникулы: игра, воспитание: О педагогическом руководстве игровой деятельностью школьников: Кн. для учителя / Под ред. О. С. Газмана.* — М.: Просвещение, 1988.

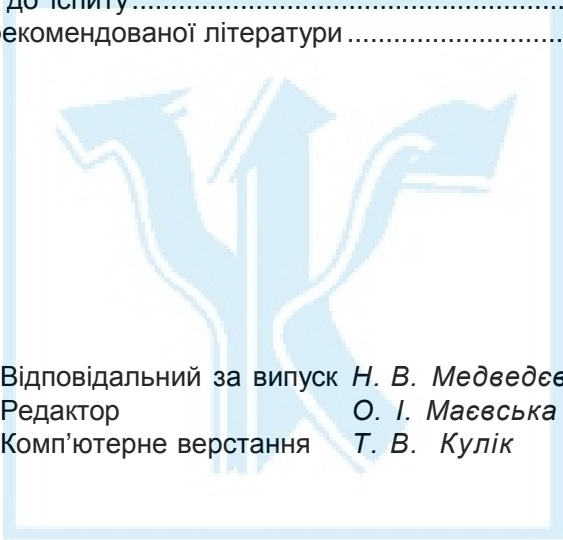
27. *Кравець В. П.* Психолого-педагогічні основи підготовки школярів до сімейного життя. — Тернопіль, 1997.
28. *Микитин В. А.* Начала социальной педагогики: Учеб. пособие. — М., 1994.
29. *Моховиков А. Н.* Телефонное консультирование. — К.: Академпресс, 1994.
30. *Максимова Н. Ю.* Воспитательная работа с социально дезадаптированными школьниками: Метод. реком. — К.: АПН Украины, 1997.
31. *Маленко А. Т.* Задачи по профессиональной педагогике: Учеб. пособие. — 3-е изд., перераб. и доп. — М.: Высш. шк., 1987. — 168 с.
32. *Натанзон Э. Ш.* Приемы педагогического воздействия. — М., 1972.
33. *Основы* социальной работы. — М., 1997.
34. *Основы* профессиональной педагогики. — 2-е изд., перераб. и доп. — М.: Высш. шк., 1977. — 504 с.
35. *Очкань Г. О.* Національно-патріотичне виховання в Україні на принципах християнської моралі // Нові технології навчання. — 2001. — Вип. 31. — С. 95–106.
36. *Петровский А. В.* Дети и тактика семейного воспитания. — М.: Знание, 1981.
37. *Педагогічна* профілактика девіантної поведінки неповнолітніх. Орієнтована програма для педагогічних навчальних закладів України / В. М. Оржехівська. — К.: ІЗМН, 1996.
38. *Педагогическая* диагностика в школе / Под ред. Кочетова. — Мн.: Вышэйш. шк., 1997.
39. *Психологические* аспекты профилактики алкоголизма и наркомании среди подростков: Метод. пособие. — К.: ИСНО, 1995.
40. *Положення* про позашкільний навчально-виховний заклад: Законодавство України про середню освіту // Бюллетень законодавства і юридичної практики України. — 1999. — № 9.
41. *Рыбакова М. М.* Конфликт и взаимодействие в педагогическом процессе. — М., 1991.

42. *Сальникова Л. С.* Телефон доверия. — М.: Знание, 1990.
43. *Семья в психологической консультации // Под ред. А. А. Бодалева.* — М., 1989.
44. *Социальная педагогика: методика, теория, опыт исследования.* — Свердловск, 1989.
45. *Технології соціально-педагогічної роботи: Навч. посіб. / За ред. А. Й. Капської.* — К., 2000. — 372 с.
46. *Теория социальной работы: Учебник / Под ред. Е. И. Холостовой.* — М., 1998.
47. *Хемби Гордон.* Телефонная помощь. — Одесса, 1992.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни “Актуальні проблеми соціальної педагогіки”	4
Програмний матеріал до вивчення дисципліни “Актуальні проблеми соціальної педагогіки”	4
Теми контрольних робіт	10
Питання до іспиту	12
Список рекомендованої літератури	16

Відповідальний за випуск *Н. В. Медведєва*
Редактор *О. І. Маєвська*
Комп'ютерне верстання *Т. В. Кулік*

МАУП

Зам. № ВКЦ-1881

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП